

СТАНОВИЩЕ

ОТ

Проф. д-р Красимир Димитров Иванов, д.м.н.

**Катедра по обща и оперативна хирургия, УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД-
Варна, Медицински университет „Проф. Д-р П. Стоянов“-Варна**

на дисертационния труд на тема:

**„ОПЕРАТИВНО ЛЕЧЕНИЕ НА КАРОТИДНИ АРТЕРИИ ПРИ
МУЛТИФОКАЛНА АТЕРОСКЛЕРОЗА“**

на **д-р Емил Димитров Йорданов** - докторант по докторска програма „съдова хирургия“ към Катедрата по сърдечно-съдова хирургия и ангиология при Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна за присъждане на образователно-научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина и научна специалност „Хирургия“

Научен ръководител: проф. д-р Веселин Петров Петров, д.м.

Определен съм да изготвя настоящото становище, съгласно Решение на Научното жури за публичната защита на този дисертационен труд, назначено със заповед на Ректора на Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна № Р-109-576/17.12.2021 г., в съответствие с Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за развитието на академичния състав в Медицинския университет-Варна.

Дисертационният труд съдържа 205 стандартни машинописни страници. Структурата му включва всички необходими раздели и отговаря на изискванията за подобен научен труд. Той е онагледен с 30 таблици и 105 фигури. Списъкът на цитираната литература съдържа общо 230 заглавия, от които 26 на кирилица и 204 на латиница. Цитираните източници са публикувани главно през последните няколко години. Докторантът има две самостоятелни научни статии по темата на дисертацията, публикувани през 2021 г.

Дисертационният труд се характеризира с безспорна актуалност на тематиката. Неговото медико-социално значение се определя, както от непрекъснато нарастващата заболяемост от мозъчно-съдови заболявания в нашата страна и в световен мащаб, така и от необходимостта от своевременна и прецизна диагностика и ефективно и безопасно оперативно лечение на болните с напреднала мултифокална и особено - с каротидна атеросклероза. Това хронично и прогресиращо заболяване на артериалната стена е главната причина за тези остри и животозастрашаващи заболявания. Свидетели сме на непрекъснатия прогрес в хирургичното лечение на болните с увредени каротидни артерии. Настоящият дисертационен труд е посветен именно на два съвременни оперативни метода - каротидната ендартеректомия и каротидното стентирание с ангиопластика. Предпоставка за ефективното им използване е своевременно реализираната предоперативна образна диагностика.

Литературният обзор е подробен и задълбочен анализ на публикациите от чуждите и българските автори по тази проблематика.

Докторантът формулира ясно целта на дисертацията си. Тя се състои в това, да се проучат в съпоставителен план резултатите на докторанта от приложението на каротидната ендартеректомия и стентирането с ангиопластика при болните с каротидна атеросклероза. Определени са и шест конкретни задачи.

Касае се за осемгодишно ретроспективно изследване върху резултатите от хирургичното лечение на общо 199 болни, 135 мъже и 64 жени. Каротидна ендартеректомия е извършена при 107 болни, 70 мъже и 37 жени, а стентирание с ангиопластика - при 92 болни, 65 мъже и 27 жени. Предоперативната образна диагностика е осъществена със следните методи: компютърно-томографски асистирана каротидография, Доплерова сонография на каротидните артерии, диагностична ангиография и компютърна томография на главата/главния мозък.

Докторантът провежда задълбочен анализ на получените резултати в различни аспекти. Собствените му резултати са представени в пет глави. Съпоставени са приложените образни диагностични методи и двата хирургични метода при каротидните артерии и каротидните булбове, засегнати от атеросклеротичния процес. Заслужава да се посочи и целесъобразното използване

на стентирането с ангиопластика и на аортокоронарния байпас при увредените артерии в другите съдови басейни.

Анализирана е и ролята на сериозната хронична придружаваща заболяемост при болните с каротидна атеросклероза, при избора на най-уместния метод на лечение.

Собствените резултати на докторанта се обсъждат и сравняват с данните от чуждата литература по тази проблематика в четири глави.

В шест конкретни извода се обобщават постижения на докторанта. Убедително се откроява ефективността и безопасността на тези методи на хирургично лечение на болните с каротидна атеросклероза. Определят се пет научно-практически приноса с потвърдителен характер, с които съм съгласен.

Авторефератът отговаря напълно на изискванията към подобен научен труд.

По мое мнение, представеният за становище дисертационен труд, озаглавен „Оперативно лечение на каротидни артерии при мултифокална атеросклероза“ е оригинална разработка на докторанта. Бих искал да посоча някои от нейните несъмнени достойнства - задълбоченост, точност и правдивост. Резултатите на автора, може да играят роля за подобряването на научно-изследователската и практическата дейност на съдовите хирурзи, в рамките на междудисциплинарните колективи. Докторантът д-р Емил Димитров Йорданов показва завидни теоретични познания и професионални умения по съдова хирургия. Той ни убеждава в това, че може да провежда с успех самостоятелни проучвания с комплексен характер.

Тези мои констатации ми позволяват да оценя напълно положително представения дисертационен труд. Бих искал да предложа на уважаемите членове на Научното жури, да присъдят образователно-научната степен „доктор“ на д-р Емил Димитров Йорданов.

20.01.2022 г.

гр. Варна

Изготвил становището:

(Проф. д-р Красимир Димитров Иванов, д.м.н.)